

DECIZIE

07 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi
Iuliana Oprea
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Arseni Vladimir,
în pricina civilă la contestația lui Arseni Vladimir împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ și constatarea faptului ignorării de către președintele Comisiei Electorale Centrale a prevederilor art. 26 alin. (1) lit. k) din Codul electoral,
împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2014, prin care contestația a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 27 octombrie 2014, Arseni Vladimir a depus contestație împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea contestației a indicat că pe parcursul ședinței Comisiei Electorale din 24 octombrie 2014 a solicitat informații electorale și anume proiectele hotărîrilor Comisiei Electorale Centrale, însă președintele Comisiei Electorale contrar prevederilor art. 26 al. (1) lit. k) al Codului electoral a menționat că alegătorii nu au dreptul să primească proiectele hotărîrii.

Consideră reclamantul că acțiunile președintelui Comisiei Electorale Centrale sunt ilegale, iar hotărîrea Comisiei Electorale Centrale din 24 octombrie 2014 cu privire la securizarea procesului de votare la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014, contravine prevederilor Codului Electoral care prevede că în perioada electorală Comisia Electorală Centrală eliberează informații la cerere oricînd, alegătorii au dreptul să depună contestații împotriva hotărîrilor și acțiunilor Comisiei Electorale Centrale la Curtea de Apel Chișinău, iar în cazul contestațiilor privind hotărîrile organelor electorale, sarcina probațiunii legalității revine acestor organe.

Solicită anularea hotărîrii Comisiei Electorale Centrale din 24 octombrie 2014 cu privire securizarea procesului de votare la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014 și constatarea faptului ignorării de către președintele Comisiei Electorale Centrale a prevederilor art. 26 alin.(1) lit.k) Cod Electoral.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2014, contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 03 noiembrie 2014, Arseni Vladimir a declarat recurs nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 05 noiembrie 2014, Arseni Vladimir a depus recursul motivat în care a invocat că prima instanță a examinat cauza în lipsa sa fără a-i comunica locul, data și ora examinării contestației prin ce a încălcat norele de drept procedural, iar dispunînd respingerea contestației ca fiind neîntemeiată instanța a aplicat și interpretat eronat normele de drept material.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum denotă actele cauzei, prin contestația depusă în instanță de judecată, Arseni Vladimir prin care a solicitat anularea hotărîrii Comisiei Electorale Centrale din 24 octombrie 2014 cu privire la securizarea procesului de votare la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014, prin care a fost dispus:

1. Aprobarea modelului ștampilei speciale cu mențiunea „Alegeri 2014” conform anexei.

2. Funcționarii electorali din cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare care vor înmîna buletinul de vot vor aplica ștampila specială corespunzătoare în fișa de însoțire a buletinului de identitate sau în alt act de identitate în baza căruia alegătorul votează. Locul aplicării ștampilei se stabilește după cum urmează:

- la pagina 8 a fișei de însoțire a buletinului de identitate (seria A);
- la rubrica „Mențiuni” a fișei de însoțire a buletinului de identitate (seriile B, C);
- rubrica „Mențiuni” de la pagina 4 a buletinului de identitate provizoriu;
- pe versoul legitimației de serviciu pentru militarii în termen, în livretul eliberat de Centrul Serviciului Civil;
- la pagina 6 sau 8 a pașaportului cetățeanului Republicii Moldova, pe versoul livretului de marinar, pentru alegătorii respectivi care votează la secțiile de votare constituite peste hotarele Republicii Moldova.

Tot prin aceeași sesizare, Arseni Vladimir a solicită constatarea faptului ignorării de către președintele Comisiei Electorale Centrale, Iurie Ciocan a prevederilor art. 26 alin. (1) lit. k) din Codul electoral.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și respingerii acesteia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția adoptată de prima instanță este întemeiată, rezultată din interpretarea și aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, cu examinarea obiectivă a circumstanțelor pricinii, fapt ce impune menținerea acesteia.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 26 lit. b), f), j) al Codului electoral în perioada electorală, care statuează că Comisia Electorală Centrală, supraveghează executarea prevederilor prezentului cod și ale altor legi care

conțin dispoziții referitoare la desfășurarea alegerilor, stabilește modelul buletinelor de vot, al listei electorale de bază, al listei suplimentare și al celei pentru votarea la locul aflării, al proceselor-verbale ale ședințelor consiliilor și birourilor electorale, al declarației cu privire la venituri și proprietate a candidaților și al altor acte ce țin de desfășurarea alegerilor, precum și modelul urnelor de vot și cel al ștampilelor consiliilor și birourilor electorale, emite hotărâri referitoare la activitatea consiliilor electorale de circumscripție și birourilor electorale ale secțiilor de votare, la procedurile electorale, la modul de organizare și desfășurare a alegerilor și la chestiunile tehnico-administrative.

Iar potrivit prevederilor art. 53 alin. (1),(3) al Codului electoral, fiecare alegător votează personal. Votarea în locul altor persoane nu se admite. Biroul electoral al secției de votare înmânează alegătorului buletinul de vot, conform listei electorale, numai la prezentarea actului de identitate. La primirea buletinului, alegătorul semnează în lista electorală în dreptul numelui și i se aplică în fișa de însoțire a buletinului de identitate sau în actul în a cărui bază votează ștampila cu mențiunea care confirmă votarea în ziua respectivă. Votarea se efectuează în baza buletinului de identitate al cetățeanului Republicii Moldova, cu fișa de însoțire care confirmă domiciliul sau reședința alegătorului pe teritoriul secției de votare; buletinul de identitate provizoriu cu mențiunile privind cetățenia Republicii Moldova, domiciliul titularului, pașaportul pentru intrare – ieșire din țară, livretul de marinar, în cazul alegerilor Parlamentare sau în cazul referendumului național, în secțiile de votare constituite peste hotarele Republicii Moldova, legitimația de serviciu pentru militarii în termen, livretul eliberat de Centrul Serviciului Civil pentru persoanele care satisfac serviciul civil (de alternativă).

Raportând la caz prevederile enunțate, instanța de recurs reține că, având competența dată prin lege, Comisia Electorală Centrală era și este în drept, pînă și obligată, să securizeze procesul de votare la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014, fapt ce indică că hotărîrea nr. 2813 din 24 octombrie 2014, a fost emisă în conformitate și cu respectarea prevederilor Codului electoral.

Sub acest aspect, și avînd în susținere prevederile art. 26 al (1) al Legii contenciosului administrativ, care specifică că actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care, este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, instanța de recurs reține drept corectă mențiunea primei instanțe cu privire la netemeinicia contestației recurentului cu privire la anularea hotărîrii Comisiei Electorale Centrale nr. 2813 din 24 octombrie 2014, întrucît în cadrul examinării cauzei nu a fost stabilit nici unul din motivele ce constituie temei de anulare a actului administrativ.

Mai mult că actul administrativ emis în scopul securizării procesului de votare la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014, nu lezează nici într-un mod careva drepturi recunoscute de lege ale recurentului.

Cât privește pretenția cu privire la constatarea faptului ignorării de către președintele Comisiei Electorale Centrale, Ciocan Iurie, a prevederilor art. 26 alin. (1) lit. k) din Codul electoral, instanța de recurs o consideră la fel neîntemeiată, deoarece din conținutul normei citate nu rezultă expres că Comisia Electorală Centrală este obligată să prezinte solicitanților copiile proiectelor hotărîrilor, ce urmează a fi adoptate.

În susținerea concluziei date, instanța de recurs reține și dispozițiile pct.38 al Regulamentului cu privire la activitatea Comisiei Electorale Centrale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 137 din 14 februarie 2006, care stipulează că, în avizul despre convocarea ședinței, pe lângă ordinea de zi, data, ora și locul ședinței, se indică modul de familiarizare a membrilor Comisiei cu proiectul și/sau proiectele de documente ce urmează a fi examinate la ședință, cu timpul acordat pentru raport, discuții, luări de cuvânt și alte probleme care se supun examinării în ședința Comisiei.

La fel și pct. 51 a Instrucțiunii privind lucrările de secretariat în Comisia Electorală Centrală, aprobată prin hotărârea comisiei Electorale Centrale nr. 228 din 16 mai 2006, prevede că, proiectele hotărârilor se multiplică și se transmit membrilor Comisiei pentru informare doar după ce sînt vizate de secretarul Comisiei, în cazul absenței acestuia, se vizează de președintele ori vicepreședintele Comisiei Electorale Centrale.

În contextul acestor prevederi, la caz, se constată că proiectele de documente, ce urmează a fi examinate la ședința Comisiei Electorale Centrale, se transmit pentru informare doar membrilor Comisiei, și nu reprezintă informație electorală în sensul art.26 alin.(1) lit.k) din Codul Electoral, după cum insistă recurentul.

La acest segment instanța de recurs remarcă și prevederile art. 25 din Codul electoral, care prevede că ședințele Comisiei Electorale Centrale, se convoacă de către președintele acesteia din proprie inițiativă sau la cererea a trei membri ai comisiei. În cazul în care membrii comisiei cer convocarea ședinței, decizia de convocare va fi luată în cel mult 48 de ore de la prezentarea cererii. Toate ședințele la care Comisia Electorală Centrală examinează probleme electorale, inclusiv ședințele la care urmează să adopte hotărâri asupra problemelor electorale, sînt deschise pentru reprezentanții mijloacelor de informare în masă și pentru public. Ședințele se anunță cu 48 de ore înainte de desfășurarea lor, cu excepția ședințelor din perioada electorală, cînd trebuie anunțate într-un termen mai scurt în virtutea faptului că problemele cer o examinare urgentă. Comisia Electorală Centrală asigură transparența operațiilor electorale, fapt ce permite mijloacelor de informare în masă și populației să aprecieze activitatea comisiei.

Cu referire la prevederile normei citate, este incontestabil că ședințele Comisiei Electorale Centrale sunt deschise pentru mass-media și pentru public și se anunță cu 48 de ore înainte de ședință pe site-ul Comisiei Electorale Centrale, iar hotărârile Comisiei Electorale Centrale, prin prisma art. 18 alin.(4) a aceluiași Cod, se plasează, în termen de 24 de ore de la adoptare, pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și se publică, în termen de 5 zile, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În asemenea împrejurări, argumentele recurentului invocate în recurs cu referire la faptul că prima instanță a interpretat și aplicat eronat normele de drept material nu pot reținute de către instanța de recurs și nu pot servi drept temei de admitere a recursului deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către prima instanță, avînd la bază cumulul de probe, apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Nu constituie temei de admitere a recursului nici argumentele recurentului cu referire la faptul că prima instanță nu l-a înștiințat despre locul, data și ora examinării cauzei și a examinat cauza în lipsa sa deoarece, materialele cauzei atestă că la data de 28

octombrie 2014 ora 12.00 lui Arseni Vladimir i-a fost comunicat despre ședința de judecată a primei instanțe pe adresa electronică terziman.va@mail.ru, mai mult decât atât în contestația depusă, Arseni Vladimir a solicitat să fie examinată cauza în lipsa sa în cazul în care nu se prezintă în ședința de judecată.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, fiind adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, astfel toate criticele formulate în recurs sunt nejustificate și se combat prin constatările relatate mai sus.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Arseni Vladimir și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Arseni Vladimir.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2014, în pricina civilă la contestația depusă de către Arseni Vladimir împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ și constatarea faptului ignorării de către președintele Comisiei Electorale Centrale a prevederilor art. 26 alin. (1) lit. k) din Codul electoral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva